

1. Прочитајте текст и допуните реченице:

Подручје између река Тигар и Еуфрат Грци су назвали _____. Овај простор је први пут уједињен за време владара _____.

2. Допуните реченицу:

Хатшепсут је живела у _____ веку пре н. е, а на престо је дошла као регенткиња _____ (упишите име владара).

3. Објасните следеће појмове:

- а) Ванакс _____
- б) Лавагет _____
- в) Мегарон _____

- На који период грчке историје се наведени појмови односе?

_____

4. Поред имена божанства упиши одговарајући број.

а) Шамаш _____	1. Богиња/ заштитница кућног огњишта
б) Еа _____	2. Бог подземног света
в) Хестија _____	3. Бог сунца и правде
г) Сарапис _____	4. Бог воде

5. Прочитајте и допуните наведене реченице.

- Филипове присталице у Атини предводио је Исократ, а противнике _____.

- Одлучујућа битка одиграла се _____ године пре н.е. у Беотији код _____.

- Свехеленски конгрес сазван је _____ године у _____.

6. Наведене грчке колоније повежите са територијом на којој су настале. Поред имена колоније упишите одговарајући број.

а) Тарент _____	1) Египат
б) Наукратис _____	2) обала Црног мора
в) Кирена _____	3) Италија
г) Синопа _____	

7. Које године су се одиграли следећи догађаји:

- а) Битка код Кадеша _____
- б) Основан Делски савез _____
- в) Битка код Леукстре _____
- г) Оснивање Пелопонеског савеза _____

8. Разврстајте наведене појмове.

Герузија, демос, Веће пет стотина, Ареопаг, хелот,
хоплист, архонт, ефор, еупатрид, перијеси

а) Појмови који се односе на државно уређење Атине:

б) Појмови који се односе на друштвено уређење Спарте:

9. У колонама су наведене личности, битке и године. Попуните табелу тако да се у једном реду налазе учесник битке, битка и година када се та битка одиграла.

Лисандар	битка код Егоспотама	490. године пре н.е.
Дарије	битка код Гаугамеле	405. године пре н.е.
Милитијад	битка на Маратонском пољу	362. године пре н.е.
	битка код Мантинеје	331. године пре н.е.

личност	битка	година

10. Одговорите на следећа питања:

а) У време ког хебрејског владара Јерусалим постаје њихов свети град и престоница?

б) Где се налазио центар микенске културе у Беотији?

в) Због чега је Аристотелова филозофска школа добила назив перипатетичка?

11. Уколико мислите да је израз тачан заокружите слово Т, а слово Н уколико мислите да је нетачан:

а) Највећи освајач из времена Новог царства био је Тутмес III.	Т	Н
б) Хетитско царство су уништили Асирци у 12. впне.	Т	Н
в) Творац државног уређења Спарте био је Ликург.	Т	Н
г) Клистен је у Атини укинуо дужничко ропство.	Т	Н

12. Објасни појмове:

- а) Нома - _____
б) Остракизам - _____
в) Фаланга - _____
г) Тријера - _____
д) Хералдика - _____

13. На линији поред дела напишите име аутора.

- а) Зевс у Олимпији _____
- б) Фарос _____
- в) Хеленска историја _____
- г) Елементи _____
- д) Држава _____

14. Прочитајте следећи текст и одговорите на питања:

„Члан 142: Ако жена толико омрзне свог мужа да изјави: »Нећеш ме више имати«, њен морал да испита месно веће старешина, па ако је она без замерке и љаге, а њен муж излази, и ако је понижаван, та жена не сноси кривицу, узме свој мираз и вратити се у кућу свог оца.

Члан 198: Ако човек избије око припаднику ниже класе или му сломи кост, нека плати мику злата.

Члан 229: Ако градитељ сазида кућу за некога, и не сазида је ваљано, и кућа се сруши и усмрти власника куће, тај градитељ да се убије.

Члан 231: Ако је изазвао смрт роба власника куће, треба да плати власнику другим робом.“

- а) Из ког дела је преузет овај цитат? _____
- б) У којој држави је настало ово дело? _____
- в) У ком веку је настало ово дело? _____
- д) Од ког бога аутор овог дела прима симболе права? _____

15. Упишите године почетка и године завршетка наведених периоде или догађаје:

- а) култура Лепенског вира _____
- б) Нововавилонско царство _____
- в) Тебанска хегемонија _____

16. Погледајте карту и упишите називе градова који су обележени тачкама а нису именовани на карти.

БИРОТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

1. Месопотамија, Саргон I 1+1=2 бода
2. 15 .век пре н.е; Тутмес Трећи 1+1=2 бода
3. а) краљ; б) врховни заповедник војске; в) четвороугаона просторија у средишту микенске палате; г)Микенско доба 1+1+1+1=4 бода
4. а) - 3; б) - 4; в) - 1; г) - 2; 1 бод
5. Демостен, 338. пре н.е, Херонеје, 337.пне у Коринту 1+1+1+1+1=5 бодова
6. а- 3, б- 1, г-2 1 бод
7. а) око 1300/1274. гпне; б) 478. гпне; в)371. гпне; г)средином 6.века/ у другој половини 6. века пне.) 1+1+1+1=4 бода
8. а) Веће пет стотина; архонт, Ареопаг; б) хелот, перијеци) 1+1+1+1+1=5 бодова
9. Дарије, код Гаугамеле, 331. године пре.н.е; Милитијад, битка на Маратонском пољу, 490. године пре.н.е; Лисандар, код Егоспотама, 405. године пре н.е.) 1+1+1=3 бода
10. а) у време Давида; б) Орхомен; в) због шетње током које су се одвијале расправе и предавања 1+1+1=3 бода
11. (а)Т, б) Н в) Т г) Н 1 бод
12. а) уједињене сеоске општине (заједнице) у Египту; б) мера уперена против људи који желе да успоставе тиранију. Грађани окупљени у народну скупштину гласају ко би по њиховом мишљењу требало да буде протеран; в) одреди пешадије македонске војске наоружани дугим копљима/ тешко наоружани пешаци у густо збијеним редовима; г) атински ратни брод; д) помоћна историјска наука која проучава грбове. 1+1+1+1+1=5 бодова
13. а) Фидија; б) Сосрат; в) Ксенофонт; г) Еуклид; д) Платон) 1+1+1+1+1=5 бодова
14. а) Хамурабијев законик; б) Старовавилонско царство; в) у 18. веку пре н.е; д) Од Шамаша, бога правде 1+1+1+1=4 бода
15. а) 7000/6700 – 5500. гпне; б) 626 – 538. гпне; в) 371 – 362. гпне. 1+1+1=3 бода
16. Библос, Тир, Дамаск 1+1+1=3 бода
- Укупно 51 бод**

**ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ
ЗА 1. ГОДИНУ ГИМНАЗИЈЕ 2013.**